

רבינא אמר מדאורייתא מיפשט פשיטא דאכלה - said; רבינא
It was certainly obvious that מדאורייתא an ארוסה eats תרומה

OVERVIEW

כספה concludes his ק"ו saying that אז שביאתה מאכילתה then certainly ריב"ב is a forgone conclusion; all we have to derive is that מאכילתה. However if ביאה is merely אירוסין עושה then why is ריב"ב more certain by בביאה than by כסף that she is אוכלת תרומה. It would therefore seem that (at least) ריב"ב maintains that ביאה נישואין עושה. However רנב"י rejected this proof by saying the ק"ו is from ביאה alone accomplishes. רבינא is offering an additional refutation to the proof that עושה נישואין. Our רנב"י discusses what רבינא is adding to the refutation of

פירוש¹ ורבינא² בא לקיים לעולם אימא לך דביאה אירוסין עושה –

The explanation of this גמרא is that רבינא comes to substantiate that indeed we can maintain that ביאה creates only אירוסין (and not נישואין) –

ודקאמרת מאי שנא הכא דפשיטא ליה ומאי שנא הכא דמספקא ליה –

And that which you asked why is it that by this case of ביאה he was certain that she is אוכלת בתרומה, why is different from this case of קידושין where he is uncertain that she eats תרומה and requires a ק"ו to prove it?!

The explanation is that –

בדאורייתא³ פשיטא דאכלה בין בביאה בין בכסף⁴ –

According to תורה law it is obvious that an ארוסה eats תרומה whether she became מקודשת through ביאה, or whether she became מקודשת with כסף –

והא דשלח ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן⁵ –

¹ The term פירוש indicates that תוספות is negating a more simple interpretation; in this case it may be פירש"י. According to רש"י's explanation, רבינא is merely offering another refutation that we cannot prove from the ק"ו that ביאה נישואין עושה. It seems that תוספות is taking this a step further, that רבינא maintains that we can interpret the ק"ו of ריב"ב in such a manner that it indicates אירוסין עושה (and not merely that there is no proof from his ק"ו, whether אירוסין עושה). See following זו תוספות ד"ה. Other opine that תוספות is rejecting the פל' הר"מ in the following תוספות. See also מהר"א on that תוספות.

² Others amend this to רבינא.

³ Others amend this to מדאורייתא.

⁴ This was פשיטא to all; including בן בג בג (ריב"ב), because once she is מקודשת she is considered קנין. כספו.

⁵ The husband may find a סימפון and declare his קידושין as a מקה טעות and it will turn out that a זרה ate תרומה.

And that which ריב"ב sent to יוחנן בן ב"ב **to prohibit** an ארוסה (ע"י) - גזירה מדרבנן on account of a תרומה (כסף) from eating

ומדרבנן היה רבי יהודה בן בתירא דן קל וחומר –

And it was concerning this דין מדרבנן that ריב"ב **formulated the** ק"ו that an ארוסה (even with כסף) can eat תרומה –

דביאה פשיטא ליה דאכלה אפילו מדרבנן⁶ דלא שייך בה חשש סימפון⁷ –

For if she is an ארוסה **ביאה** it was certain to ריב"ב (and יוחנן ב"ב) **that she eats תרומה even מדרבנן** for there is no concern of סימפון. The reason there is no concern of סימפון is –

משום דאין אדם שותה בכוס אלא אם כן בודקו⁸ –

because (allegorically) **a person does not drink from a cup unless he checks** it out previously. This established the basis of the ק"ו that ביאה is ארוסה even מדרבנן –

ומקל וחומר רוצה לדון דבכסף נמי ליכא למיחש לסימפון כדמפרש בגמרא:

And from the ק"ו **he wanted to prove that by כסף there is also no concern for סימפון** as the גמרא explains.

SUMMARY

According to רבינא the ק"ו is that if ביאה even מדרבנן (for we are not חושש לסימפון) then certainly מאכילתה (that we are not חושש לסימפון, as we are not חושש by a שפחה). This proves that ביאה אירוסין עושה.

THINKING IT OVER

How can a ק"ו decide whether we should be חושש לסימפון or not?!⁹

⁶ When we interpret the ק"ו this way that לא חיישינן לסימפון, this indicates that ביאה אירוסין עושה, for once there is no more issue of סימפון. There can be no חשש סימפון by a נישואין, for once the תורה declares that the wife of a כהן eats תרומה the חכמים cannot make a decree to prevent her. [In addition if ביאה (תוספות ד"ה זו see previous) that she is ארוסה, then how can there be a ק"ו; we can say דיו אסוף דינא (and ריב"ב) maintain that ביאה אירוסין עושה.] This proves that ריב"ב (and יוחנן ב"ב) maintain that ביאה אירוסין עושה only after נישואין.

⁷ A סימפון is a bodily defect (that may give cause that the 'buyer' or מקדש have claims of a טעות).

⁸ This is a euphemism that he checked and either found no מומים or he agrees to marry her with these מומים.

⁹ See אמ"ה (on the גמרא) footnote # 93.